

OPINIA NR 24/2021
PREZYDENTA MIASTA KRAKOWA
Z DNIA 12 lutego 2021 r.

dotycząca projektu uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie zwolnienia i zwrotu części opłaty pobranej od przedsiębiorców za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży na terenie Gminy Miejskiej Kraków za rok 2021 – druk 1677.

Na podstawie § 30 ust. 4 pkt 4 Statutu Miasta Krakowa stanowiącego załącznik do uchwały nr XLVIII/435/96 Rady Miasta Krakowa z dnia 24 kwietnia 1996 r. w sprawie Statutu Miasta Krakowa (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2019 r. poz. 7074 oraz z 2020 r. poz. 919) postanawia się, co następuje:

Opiniuje się negatywnie projekt uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie zwolnienia i zwrotu części opłaty pobranej od przedsiębiorców za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży na terenie Gminy Miejskiej Kraków za rok 2021 – druk 1677.

UZASADNIENIE

I. Informacja na temat rynku handlu alkoholem w Krakowie i wpływu pandemii na wartość sprzedaży napojów alkoholowych

1. Wpływy z tytułu opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w Krakowie za styczeń 2021 r. w porównaniu do stycznia ubiegłego roku:

2021		2020		2021/2020
Miesiąc	Dochód z miesiąca	Miesiąc	Dochód z miesiąca	
styczeń	10 083 774,87 zł	styczeń	12 810 440,67 zł	78,72%

Oznacza to spadek wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu do budżetu Miasta Krakowa o około 21%.

Objaśnienie:

W styczniu każdego roku przedsiębiorcy są zobowiązani do złożenia oświadczenia o wartości sprzedanego w poprzednim roku alkoholu oraz dokonania wpłaty przynajmniej I raty opłaty za korzystanie z zezwoleń w roku bieżącym, dlatego też miesiąc ten jest miarodajny w aspekcie porównywania dochodów w różnych latach.

2. Wartość sprzedanych napojów alkoholowych w Krakowie w roku 2020:

	2019	2020	Różnica w obrotach	Zmiana
Detal	921 232 416,79 zł	918 832 174,41 zł	-2 400 242,38 zł	-0,26%
Gastronomia	457 367 860,20 zł	178 506 943,54 zł	-278 860 916,66 zł	-60,97%
Catering	5 341 262,27 zł	1 842 927,56 zł	-3 498 334,71 zł	-65,50%
RAZEM	1 383 941 539,26 zł	1 099 182 045,51 zł	-284 759 493,75 zł	-20,58%

Objaśnienie:

Detal – sprzedaż alkoholu do spożycia poza miejscem sprzedaży (placówki handlowe – sklepy),
Gastronomia – oznacza sprzedaż alkoholu do spożycia w miejscu sprzedaży, niezależnie od branży (są to: bary, restauracje, dyskoteki, kawiarnie, pizzerie, kluby muzyczne itp.),

Catering – działalność polegająca na dostarczaniu żywności, w tym alkoholu, na zamknięte imprezy, w miejscu i czasie wskazanym w umowie przez organizatora przyjęcia.

Powyższe dane oznaczają, że sprzedaż alkoholu w placówkach handlowych (sklepach) utrzymuje się na tym samym poziomie, natomiast wartość sprzedanego alkoholu w lokalach gastronomicznych spadła o ponad 61%, a w przypadku działalności cateringowej – aż o 67%.

Jednocześnie należy podkreślić, iż udział wartości sprzedanego alkoholu w lokalach w stosunku do ogólnej wartości sprzedanego alkoholu za rok 2020 wyniósł około 16%. Jest to znaczny spadek w stosunku do roku poprzedniego, gdzie w 2019 r. udział gastronomicznej sprzedaży alkoholu w stosunku do ogólnej wartości wynosił około 33%.

Podstawowa opłata roczna za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w pełnym asortymencie wynosi 3 150 zł. W Krakowie funkcjonuje około 1 400 lokali gastronomicznych ze sprzedażą alkoholu. Około 60% lokali płaci opłatę do 3 150 zł rocznie. 95% przedsiębiorców płaci poniżej 10 000 zł rocznie. Zdarzają się duże dyskoteki, kluby muzyczne, drogie restauracje itp., które wnoszą opłaty rzędu kilkudziesięciu tysięcy, ale są to pojedyncze przypadki.

3. Planowane dochody z tytułu opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu (na podstawie złożonych oświadczeń o wartości sprzedaży):

Zakładane dochody na podstawie złożonych oświadczeń	2021
Detal	18 631 564,78 zł
Gastronomia	4 886 084,09 zł
Catering	81 811,20 zł
RAZEM	23 599 460,07 zł

Oznacza to, że przyjęcie uchwały o zwolnieniu przedsiębiorców prowadzących lokale gastronomiczne z opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż alkoholu w bieżącym roku (wg złożonego projektu – druk 1677) spowoduje braki w dochodach dla budżetu Miasta Krakowa w wysokości około 5 000 000 zł.

Uwagi metodologiczne:

Prognoza dochodów z tytułu opłat za zezwolenia na rok 2021, uwzględniająca pandemię, wynosi 24 000 000 (bez uwzględnienia ewentualnych ulg dla przedsiębiorców).

Powyższe dane należy traktować szacunkowo, z następujących powodów:

- nie wszyscy przedsiębiorcy złożyli oświadczenia o wartości sprzedanego alkoholu lub nie dokonali opłaty, do której byli zobowiązani w terminie do 31 stycznia br. Do Urzędu Miasta Krakowa nadal zgłaszają się przedsiębiorcy w celu naliczenia opłaty (korzystają z instytucji przywrócenia terminu, przewidzianej w jednej z wersji „tarcz antykryzysowych”);
- prognoza dochodów zakłada, że przedsiębiorcy, którzy złożyli oświadczenia, nie zrezygnują w ciągu roku i będą działać cały rok;

- z drugiej strony prognoza nie uwzględnia punktów sprzedaży, które będą się otwierać w ciągu roku i opłat przez nich wniesionych (wnoszą tylko opłatę podstawową);
- powyższe liczby nie zawierają wpływów z tytułu opłat za tzw. zezwolenia jednorazowe i wyprzedazowe, których wartość w skali ogółu jest znikoma.

II. Skutki finansowe projektu uchwały

Należy zaznaczyć, że gminy mają obowiązek realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 26 października 1982 r. *o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 z późn. zm.) związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu, które określone są w gminnych programach profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i gminnych programach przeciwdziałania narkomanii. Zgodnie z ww. ustawą na realizację tych zadań wydatkowane są w całości środki finansowe pozyskiwane przez gminy z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Dochody te co do zasady nie mogą być przeznaczane na inne cele, zatem także w Krakowie wszystkie środki z tzw. „korkowego” trafiają co roku na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Aktualny program, na rok 2021 został przyjęty uchwałą nr L/1392/2020 Rady Miasta Krakowa z dnia 16 grudnia 2020 r.

Warto zwrócić uwagę, że z powodu epidemii ustawodawca dopuścił w ubiegłym roku wydatkowanie funduszy ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wyjątkowo również na przeciwdziałanie COVID-19 (art. 15qc ustawy z dnia 2 marca 2020 r. *o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych*). Wyłom od zasady przeznaczania środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wyłącznie na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych pokazuje, jak ważnym społecznie celom może służyć ten fundusz i jak szkodliwe byłoby jego celowe zmniejszenie.

Nie ulega bowiem wątpliwości, że ewentualne podjęcie uchwały o zwolnieniu przedsiębiorców z opłat za obrót napojami alkoholowymi spowoduje wymierne straty budżetowe, czego efektem będzie konieczność rezygnacji z realizacji części zadań z zakresu polityki społecznej i zdrowia, a także upowszechniania kultury fizycznej jako profilaktyki zachowań ryzykownych wśród dzieci i młodzieży. Jeśli zatem środki z „korkowego” zostaną ograniczone, w budżecie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zabraknie funduszy na finansowanie centrów integracji społecznej, mieszkań chronionych dla chorych psychicznie, ośrodków wsparcia dla osób bezdomnych albo placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (świetlice socjoterapeutyczne). Jeśli budżet Miasta Krakowa zostanie w tym zakresie zmniejszony, w Miejskim Centrum Profilaktyki Uzależnień nie będą mogły odbywać się zajęcia profilaktyczne dla szkół, przestanie działać punkt konsultacyjny oraz zespół interwencyjny przy Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Pozostawiając te zadania bez zmian, zabraknie pieniędzy na dotacje dla klubów sportowych, albo na finansowanie terapii uzależnień dla osób uzależnionych i ich rodzin. Innymi słowy, podjęcie uchwały o zwolnieniu przedsiębiorców prowadzących lokale gastronomiczne z opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż alkoholu w bieżącym roku zagrozi wykonaniu uchwały nr L/1392/2020 RMK z dnia 16 grudnia 2020 r. *w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021*.

Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia, jako koordynator Gminnego Programu, przeprowadził wstępne rozeznanie co do możliwości zmniejszenia środków na zadania

realizowane przez poszczególne jednostki z tzw. funduszu korkowego. Z analizy tej wynika jednoznacznie, że znalezienie innego źródła finansowania tych zadań, w sytuacji pogorszenia sytuacji finansowej Miasta w związku z pandemią koronawirusa, nie jest możliwe. Oznacza to, że zmniejszenie dochodów z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu będzie kolejnym ciosem dla budżetu samorządu, a ponadto spowoduje konkretne straty społeczne i zdrowotne w wymiarze lokalnym. Taka sytuacja jest niedopuszczalna. Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wyraźnie podkreśla, że „stan epidemii i wprowadzone w związku z tym szczególne regulacje nie zwalniają z obowiązku realizacji zadań własnych samorządów w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych” (PARPA, *Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2021 roku*, Warszawa 2020, s. 5).

W świetle powyższego z pewnością, z uwagi na trwającą epidemię COVID-19, zasadnym jest wprowadzenie rozwiązań, stanowiących wsparcie dla przedsiębiorców. Jednakże, jako najbardziej optymalne rozwiązanie należy wskazać wprowadzenie ulgi polegającej na przesunięciu terminu na dokonanie kolejnych opłat, co nie ograniczyłoby wpływu środków na zadania opisane w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Takie rozwiązanie zostało przygotowane np. przez Poznań.

Warto podkreślić, iż Gmina Miejska Kraków w czasie pandemii udzielała i udziela przedsiębiorcom pomocy, między innymi w ramach programu *Pauza* i zarządzenia Prezydenta Miasta Krakowa nr 910/2020. Łączna pomoc udzielona przez Miasto Kraków przedsiębiorcom w okresie pandemii szacowana jest na ponad 70 000 000 zł, a wysokość pomocy udzielonej z Tarcz Antykryzysowych przez Grodzki Urząd Pracy w Krakowie wyniosła ponad 464 000 000 zł (dotyczy wszystkich branż).

III. Inne uwagi

Niezależnie od powyższych kwestii nadmieniam, że zgodnie z § 34 ust. 4 pkt 4 Statutu Miasta Krakowa, uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawach podatków i opłat zapadają w trybie dwóch czytań.

Mając na uwadze powyższe negatywnie opiniuję projekt uchwały według druku 1677.